

Säffle kommun

kommun@saffle.se

Rector för Tveta skola

ane.skoland@saffle.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Tveta skola
i Säffle kommun

Tillsyn i Tveta skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Säffle kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Tveta skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 15 oktober 2012 och den 17 oktober 2012.

Fakta om skolan

Tveta skola ligger i en mindre ort i Säffle kommun. Rektorn ansvarar också för Svanskogs skola och Nysäters skola. I rektorns ansvarsområde ingår också de fritidshem som ligger i anslutning till skolorna. Skolan, som har elever från förskoleklass till och med årskurs 6, är organiserad så att förskoleklass bildar en klass, årskurs 1-3 bildar en klass och årskurs 4-6 en klass. Olika gruppkonstellationer förekommer för att lärares ämnesbehörigheter ska användas så långt möjligt. Lärarna bildar ett arbetslag. Sammanlagt finns vid besöket 38 elever i skolan varav 4 elever i förskoleklass. I skolan finns också en klass elever från asylsökande familjer.

För de 38 eleverna i förskoleklass till och med årskurs 6 finns 7 lärare anställda motsvarande 5,9 heltidstjänster. Därutöver finns elevassistent och så kallad skolmormor och skolmorfar vilka arbetar heltid. Skolan har tillgång till elevhälsa där dock tillgången till psykolog är starkt begränsad.

Skolans sammanställning av kunskapsresultaten våren 2012 visar att andelen elever i årskurs 3 som nått kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnet svenska var 73 procent, och i ämnet matematik 82 procent. I samhällsorienterade och naturorienterade ämnen nådde 91 procent kunskapskraven. Resultaten i de nationella ämnesproven år 2012 i årskurs 3 visar att andelen elever som nådde kravnivån i matematik var 78 procent och i svenska 56 procent. Resultaten i ämnesproven i svenska år 2011 var också 56 procent medan det i matematik var 67 procent. Andel elever i årskurs 6 som nådde kunskapskraven för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 6 våren 2012 var i ämnet matematik 82 procent och i idrott och hälsa 73 procent. I ämnena svenska, engelska, no och slöjd nådde 91 procent kunskapskraven för godtagbara kunskaper och i övriga ämnen nådde samtliga elever kunskapskraven. Resultaten i de nationella ämnesproven år 2012 för årskurs 6 visar att det finns en variation mellan 75 och 83 procent av de som nådde kravnivån i aktuella ämnen. År 2010 nådde samtliga elever kravnivån i nationella ämnesproven i engelska, medan motsvarande siffra i svenska var 83 procent och i matematik 58 procent.

Tveta skola har under flera av de senaste åren haft så få elever i varje årskurs att det procentuella utslaget blir stort om någon eller några elever inte klarar mål respektive kunskapskrav som minst ska uppnås.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att flera av resultaten är mycket otillfredsställande som exempelvis att nästan hälften av eleverna inte nådde kravnivån i de nationella ämnesproven i svenska i årskurs 3. I skolan pågår läsprojekt och eleverna testas regelbundet enligt bland annat läsutvecklingsschema (LUS). Detta har dock inte medfört att resultaten förbättrats i de nationella ämnesproven i svenska år 2011 och 2012. Andel elever i årskurs 3 som nått kunskapskraven i respektive ämne år 2012 varierar mellan 73 och 91 procent. Således har inte i något ämne samtliga elever nått kunskapskraven för godtagbara kunskaper. I årskurs 6 varierar andelen elever som nått kunskapskraven för godtagbara kunskaper mellan 73 och 100 procent. Ovanstående resultat visar att skolan inte ger alla elever förutsättningar att nå kunskapskraven som minst ska uppnås.

Skolan sammanställer inte sina resultat och har inte gjort någon djupare analys av elevernas kunskapsresultat för att förstå varför inte alla elever når kunskapskraven. Vid tillsynen har framkommit flera brister som kan ha betydelse för måluppfyllelsen. Skolinspektionen kan konstatera att undervisningen inte anpassas till elevers olika behov vilket medför att många elever upplever skolan som tråkig då uppgifter är alltför lätta och undervisningen sällan varieras. Elever som lätt når kunskapskraven får inte den stimulans och utmaning de behöver och elever i behov av särskilt stöd får inte alltid sådant stöd. Det finns en osäkerhet vid skolan angående när stödet blir ett särskilt stöd och när det handlar om individuell anpassning. Skolan har också otydliga rutiner för när och hur åtgärdsprogram ska upprättas. Skolinspektionen bedömer att undervisningen brister på flera sätt och rektor måste därför säkerställa att varje elev får den undervisning de har rätt till.

Trots att lärarna förmedlar innehåll i läroplan och kursplaner till eleverna finns det hos eleverna en osäkerhet i vad kunskapskraven innebär och vad som förväntas av dem för respektive betyg. Motsvarande förhållande rådde vid Skolverkets inspektion år 2007 vilket är anmärkningsvärt. De skriftliga omdömena i elevernas individuella utvecklingsplaner beskriver inte kunskapsutvecklingen i respektive ämnen. Att inte ha kunskap om vad som förväntas, hur man ligger till och vad som vidare krävs ger eleverna begränsade möjligheter att ha inflytande och påverka inriktningen i lärandet.

Skolan har under de senaste åren genomgått flera rektorsbyten vilket kan ha betydelse för skolans utveckling. Nuvarande rektor har sedan tillträddande av tjänsten behövt förlägga huvuddelen av sin tid till att åtgärda akuta situationer och säkerställa tryggheten för såväl elever som personal. Rektorn måste dock förutom det ansvar som tas för trygghet och studiero, också ta ansvar för att arbetet och undervisningen i skolan inriktas mot de nationella målen och systematiskt planera, följa upp, analysera och vidta åtgärder för fortsatt utveckling.

Flera av de brister som framkommit vid tillsynen framkom också vid Skolverkets inspektion år 2007. Som exempel kan nämnas uppföljning av kunskapsresultaten, klargörande av mål/kunskapskrav för eleverna och brister i de individuella utvecklingsplanerna. Det framkom också år 2007 att det pedagogiska ledarskapet behöver förbättras. Skolinspektionen ser det som anmärkningsvärt att bristerna är desamma och att huvudmannen inte säkerställt att dessa är varaktigt åtgärdade.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) kommun@saffle.se att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet undervisning och lärande:

- Undervisningen i olika ämnesområden ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet
- Lärarna ska svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer
- Lärarna ska ge uttryck för att de stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan
- Lärarna ska anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande
- Lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling

Motivering

Skollagen anger att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Läroplanen anger att undervisningen ska anpassas efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och lärarna ska svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt stärka elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan. Undervisningen ska samordnas i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Det framkommer i intervju med lärare att undervisningen inte alltid är stimulerande och utmanande för eleverna. Lärarna uppger att genomgångar ibland måste vara mycket kortfattade så att alla elever "orkar lyssna". Lärarna uppger att de diskuterar mycket hur de ger eleverna stimulans men att det är svårt då

sammansättningen i elevgruppen styr. De menar att de vill göra mer än de gör men ålderblandningen gör att de måste ligga på sådan nivå att alla kan förstå. Som exempel nämns att undervisningens innehåll i matematik måste vara samlat på en och samma nivå för att undvika tävling. Det finns dock enligt lärarna möjlighet för eleverna att få extra uppgifter inom samma område i avvaktan på att alla kan gå vidare. I intervju och andra samtal med elever uppges att de saknar stimulans och att de måste "vänta in" alla i t.ex. matematik och engelska. Samma uppgifter framkommer från elever i alla årskurser liksom förskoleklassen. Eleverna uppges att det inte är någon variation i arbetssätt och arbetsformer och att de saknar utmaningar. De säger också att lektionerna ser likadana ut och att det ofta är för lätta uppgifter. Flera elever uppges att de upplever skolan som tråkig. Elever i förskoleklass och de lägre årskurserna uppges att de sällan känner att lärarna tror att de kan och att de är duktiga. Vid lektionsbesök, som genomförs i samtliga klasser, kan Skolinspektionen konstatera att eleverna till synes inte är engagerade i innehållet i lektionen och att det bland eleverna saknas lust och engagemang. Av Skolinspektionens enkät som besvarats av lärarna inför tillsynen framkommer att de själva inte alltid anpassar undervisningen efter elevers olika behov och förutsättningar och inte alltid erbjuder den stimulans och de utmaningar som eleverna har rätt till. Detsamma gäller samordning av undervisningen. I intervjun med lärarna framkommer att de ibland arbetar temainriktat och att det då kan ingå flera ämnen men att det inte sker så ofta. Arbetssättet bygger på att eleverna får arbetsbeting för veckan och att formen med flera årskurser tillsammans begränsar variation av arbetssätt och arbetsformer. Rektorn uppges i intervju att undervisningen sker bland annat genom traditionella genomgångar och menar att lärarna inte räcker till då många elever har betydande sociala problem.

Utredningen visar att lärarna inte tar ansvar för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Undervisningen samordnas inte i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Vidare visar utredningen att lärarna inte ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Lärarna anpassar inte heller undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och ger inte alltid uttryck för att de stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 4 § och 11 § första stycket, 3 kap. 3 § och 4 kap. 5 § skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer, 2.3 Övergripande mål och

riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet grundläggande värden och inflytande:

- Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad
- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hållas informerade i frågor som rör dem

Motivering

Enligt skollagen och läroplanen ska elever ges ett aktivt inflytande över utbildningen. Utformningen av inflytande ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Rektor har ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Det framkommer i intervju med lärarna att de diskuterar hur de ska kunna ge eleverna inflytande och hur de ska kunna få en progression. Lärarna uppger att eleverna i viss mån är med och påverkar men anser inte att de ger eleverna ett reellt inflytande. De uppger också att de behöver bli bättre på att i planeringen ta hänsyn till inflytande och att detta behöver dokumenteras. I årskurs 4-6 kan eleverna få önska hur de vill bli bedömda och i förskoleklassen kan eleverna få komma med idéer vid samtal, enligt lärarna. Det framkommer att lärarna planerar arbetsschema och dagsbeting för eleverna och att eleverna inte är med i den planeringen. Det framkommer också av Skolinspektionens enkät som besvarats av lärarna att de är medvetna om att de inte alltid ger eleverna det inflytande de har rätt till. Eleverna uppger i intervju att de inte är med och påverkar arbetsschema vare sig till innehåll eller omfattning. Den som inte hunnit med sitt beting får göra resten som hemuppgift. De yngre eleverna uppger att lärarna gör arbetsschema för dem och att de inte är delaktiga i detta. Det är alltid läraren som talar om vad man ska arbeta med och hur, säger de. Eleverna uppger också att de sällan kan påverka om de vill arbeta tillsammans med någon klasskamrat och att de sällan arbetar gruppvis. Rektor menar att hon inte kan motsäga uppgifterna att eleverna uppfattar att de inte ges inflytande.

Utredningen visar att eleverna inte ges ett aktivt inflytande över utbildningen. Utformningen av inflytande anges inte i en planering och skolan har inte en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Utredningen visar också att lärarna inte ger eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § och 14 § första stycket skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Särskilt stöd**Bedömning**

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet särskilt stöd:

- Särskilt stöd ska ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till
- Skolan ska ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det
- Rektor ska fatta beslut om enskild undervisning, särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång enligt författningarnas krav
- Rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Skollagen anger att åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Rektor ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds och eleverna ska få det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Vidare anges att rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att det av programmet framgår vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolan ska också ge studiehandledning på modersmålet till de elever som har behov av det. Rektor ska enligt skollagen fatta beslut om enskild undervisning, särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång.

I intervju med lärare framkommer att lärarna kontaktar rektor så snart någon uppmärksammar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Enligt skolans rutin kontaktas därefter elevhälsan och specialpedagog gör vid behov en kartläggning. Specialpedagogen kan ge förslag till åtgärder och tipsa lärarna om material. Det framkommer i intervju med rektorn att specialpedagogen inte alltid används i de fall då elever i behov av särskilt stöd har stort behov av specialpedagogiska insatser. Det saknas för det mesta dokumenterade utredningar och kartläggningar vilket gör det svårt att förstå elevens behov. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknas beskrivning av elevens behov liksom uppgifter om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Målen är mestadels allmänt hållna och de åtgärder som beskrivs handlar mycket om att träna mera på sådant som ingår i den ordinarie undervisningen och avspeglar inte ett särskilt stöd. I något åtgärdsprogram förläggs ansvaret till övervägande del på eleven själv och det förekommer också i ett åtgärdsprogram att ansvar läggs på person som vistas i skolan men inte är anställd och dessutom inte har någon pedagogisk utbildning. Det finns exempel på att åtgärdsprogram följs upp och utvärderas även om det inte angetts i åtgärdsprogrammet att detta ska ske. Det saknas beslut om åtgärdsprogram eftersom de inte undertecknas av rektorn och även överklagandehänvisning saknas. Rektor uppger i intervjun att behoven av särskilt stöd är mycket stora och att det saknas resurser. Vid intervju med elevhälsan uppges att det finns elever som inte får det särskilda stöd de är i behov av. Vidare uppges i intervju med lärare att det finns elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål men som inte får det. Lärarna uppger att den lärare som undervisar elever i internationella gruppen ibland översätter uppgifter till eleverna. Det framkommer i intervju med rektor att hon inte har kunskap om elevers rätt till studiehandledning på sitt modersmål. Det saknas också beslut om enskild undervisning och anpassad studiegång trots att detta förekommer vid Tveta skola. Vid avslutning av besöket uppvisar rektorn ett förslag till beslut om enskild undervisning och anpassad studiegång.

Utredningen visar att eleverna inte alltid ges särskilt stöd i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt. Vidare framgår av utredningen att de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av inte uppfyller författningarnas krav då det inte alltid framgår vilka behoven är, hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt att det saknas beslut om åtgärdsprogram. Det framgår också av utredningen att elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet inte alltid får det. Vidare saknas beslut om enskild undervisning och anpassad studiegång. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8 - 12 §§ skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet bedömning och betygssättning:

- Eleverna ska informeras om grunderna för betygssättningen
- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven
- I de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt skollagen ska eleven och elevens vårdnadshavare informeras fortlöpande om elevens utveckling. Eleverna ska också informeras om grunderna för betygssättning. Vidare anges i skollagen att läraren vid utvecklingssamtal i en skriftlig individuell utvecklingsplan (IUP) ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Läraren ska i utvecklingsplanen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Vid Tveta skola genomförs utvecklingssamtal och i samband med dessa informeras vårdnadshavare om elevens kunskapsutveckling. I de skriftliga omdömena som Skolinspektionen tagit del av framkommer inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Den information som finns är kryss huruvida eleven är "på väg att nå målen", "nå målen" eller "nå längre än målen". För varje ämne finns en IUP med en kort beskrivning av vad eleven behöver utveckla. Dessa mål är dock inte alltid kopplade till kunskapskraven. Det förekommer uppmaningar som att "koncentrera sig", "fokusera", "lyssna mer" och "göra läxorna". Det framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska komma längre i sin kunskapsutveckling. Intervjuade lärare menar att de skriftliga omdömena är ett område som behöver utvecklas vid skolan och att ett bättre stöd för hur de skriftliga omdömena ska utformas behöver utarbetas. Lärarna uppger också att de ibland skriver bedömningar i ett block men inte

alltid då de anser det vara alltför tidskrävande. Vid intervjun framkommer också att lärarna använder läroplanen och läser upp för eleverna vad som står. Det gäller främst årskurserna 4-6 men lärarna menar att eleverna tycker det blir "tjatigt". Lärarna uppger att de inte informerat eleverna i årskurs 1-3 vilka kunskapskrav de ska uppnå i årskurs 3. Vid intervju och andra samtal med elever i årskurs 4-6 framkommer att de inte har kunskap om kunskapskraven. De har uppfattningen att om man gjort veckans beting så har man nått målen. Elever i årskurs 6 är osäkra på hur de ska bli bedömda och vilka krav som gäller för olika betygsssteg. Lärarna är förvånade över detta då de själva tycker att de ofta förmedlar läroplansmålen till eleverna. Elever i årskurs 1-3 uppger i intervjun att utvecklingssamtalen handlar om hur man är och vilka resultat man har i LUS-test. I årskurs 4-6 uppger eleverna att utvecklingssamtalen handlar om vad man kan och att man får kryss om man nått målen och att det sätts upp nya mål. Vid intervjun är det dock ingen av eleverna som vet vilka mål de har och de vet inte heller var de står skrivna.

Utredningen visar att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna inte alltid avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och det framgår inte alltid vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Utredningen visar också att eleverna inte informeras om grunderna för betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 15 § skollagen

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Säffle kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verka för att utbildningen utvecklas
- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Rektor ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet på en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Denne ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektor enligt läroplanen det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Vidare ska rektorn ansvara för att ett systematiskt kvalitetsarbete genomförs vid enheten. Kvalitetsarbetet ska bestå av planering, uppföljning och utveckling av verksamheten och ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt skollagen vara de nationella mål som finns för utbildningen. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras och för de brister som framkommer genom uppföljning ska nödvändiga åtgärder vidtas.

Rektorn uppger i intervjun att det inte varit möjligt att utöva ett pedagogiskt ledarskap. Detta på grund av att all tid sedan hon tillträtt tjänsten gått åt till att trygga skolsituationen för såväl lärare som elever. I detta hänseende anser såväl lärare som rektor att situationen förbättrats. Rektor har, enligt henne själv, inte nyttjat möjligheten att överlåta ledningsuppgifter eller beslutsbefogenheter till annan person. Vid faktagranskning uppger rektorn att orsaken är att hon inte haft kunskap om denna möjlighet. Intervjuade lärare vid Tveta skola uppger att rektors tid upptas av annat än pedagogiska frågor men att de ser att rektorn ändå har fokus på kunskapsutveckling. Bland annat har rektorn nyligen bildat ett pedagogiskt forum med lärare från de tre skolor som hon ansvarar för. Lärarna uppger att rektorn mycket sällan besöker lektioner och det förs inga diskussioner om hur undervisningen kan förändras och förbättras. Det framkommer också i intervju med lärarna att det inte skett någon utveckling av skolan sedan Skolverkets inspektion 2007 utöver att det tillkommit en ny läroplan och att det krävs mer dokumentation.

I intervjuer med lärare och rektor framkommer att det saknas dokumentation som visar att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå. Det saknas dokumenterade utvärderingar och analyser av kunskapsresultat som behövs för att kunna vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse. Det saknas också planering, uppföljning och utvärdering av organisation, undervisning och arbetssätt. Skolan saknar således en grund för att vidta åtgärder för fortsatt utveckling. Lärarna uppger i intervjun att de till kommunen centralt skickar in sammanställning av kunskapsresultaten men att de inte vet hur dessa sedan används. Det lärarna själva följer upp är resultaten av olika tester som exempelvis läsutvecklingsschema (LUS). De sammanställningar av kunskapsresultaten vad gäller nationella ämnesprov och måluppfyllelsen i respektive ämne i årskurs 3 och 5(6) som Skolinspektionen tagit del av gjordes inför Skolinspek-

tionens besök. Rektorn presenterar vid tillsynsbesöket en plan för hur ett mer systematiskt kvalitetsarbete vid skolan ska kunna utvecklas.

Utredningen visar att rektorn inte i tillräcklig utsträckning tar ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas. Vidare visar utredningen att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utvärdering som ska leda till utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 9 § skollagen

4 kap. 4-6 § skollagen

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) kommun@saffle.se en anmärkning.

Säffle kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 15 februari 2013.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet trygghet och studiero:

- Det saknas vid skolenheten en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som skolenheten avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska vidare se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i nästföljande års plan.

Skolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling innehåller definitioner av diskrimineringsgrunderna. Vidare finns angivet ett antal åtgärder som skolan ska vidta i syfte att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling. Den plan som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen har kompletterats i samband med besöket. Det finns i dokumentet en sammanfattning av vad som framkommit vid kartläggning genom elevenkäter. De prioriterade områden som skolan ska arbeta med under innevarande år är dock allmänt beskrivna och inte tydligt kopplade till vad som framkommit vid kartläggningen. Vid samtal med rektorn framkommer att hon själv i huvudsak har upprättat skolans plan mot kränkande behandling och att skolans personal endast i liten utsträckning varit delaktiga i upprättandet. Det pågår dock, enligt rektorn ett dagligt arbete som bygger på den aktuella kartläggningen.

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling saknar tydliga åtgärder för det innevarande året som utgår från den aktuella kartläggningen. Skolinspektionen bedömer att överträdelsen är mindre allvarlig eftersom arbetet på skolenheten dock bedrivs utifrån kartläggningen. Huvudmannen ges därför en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro:

- Det saknas för eleverna elevhälsa som också omfattar psykologiska insatser

Motivering

Enligt skollagen ska elevhälsan omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator.

Enligt rektor och elevhälsan finns tillgång till skolläkare, skolsköterska, kurator, psykolog och specialpedagog. Det uppges dock att tillgången till psykolog är mycket begränsad. Endast i de fall då enskilda elever är i behov av en utredning köps psykologtjänst in för att genomföra denna. Det finns i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet inte tillgång till psykolog.

Utredningen visar att elever vid Tveta skola har alltför begränsad tillgång till psykologiska insatser. Skolinspektionen bedömer att överträdelsen är mindre allvarlig då det finns tillgång till psykolog inför utredningar men för övrigt är resursen inte är tillgänglig för eleverna och inte heller i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen ges därför en anmärkning och ska åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Marie Sjöberg
Föredragande

Bilaga:**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).